

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Iure Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De Magistris. Consilium DLXX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98716](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98716)

fit, quod idem M. Guilielmus, vel debitam intelligentiam fecerit revertendi ad studia; vel de impedimento perdurante umquam congruo loco, aut tempore protestatus fuerit: * quam protestationem plerique putant necessariam esse cuicumque, ex quocumque vel suo probabili, vel alieno facto, aut ex casu impedito; ut ex protestatione deprehendatur animus, voluntas, & studium comparandi, si per impedimentum liceret; & omnia hac protestatione proclivius suboritur presumptio contrariæ voluntatis, hoc est voluntatis & animi omnino manendi & minimè revertendi; præsertim in tam longa quinquennij aut majore quinquennio absentia, quæ velut ex juris presumptione facit absentem pro emanfore, desertore & non reversuro haberi, l. Non omnes §. de barbaris l. Milites 2. §. fin. de re milit. & privilegia matriculæ amittere, l. ult. C. de advocat. divers. indic. Bartol. in l. Aut facta §. tempus de parau.

8 Sed cum nulla sit juris præsumptio, quæ contrariæ veritatis probatione non possit elevari & subverti, l. Optimam C. de contrab. stipulat. fit, ut adversus hanc præsumptionem animi non revertendi, & lapsi quinquennij admitti possit & debeat perdurantis voluntatis & animi revertendi probatio. Neque enim ullo jure prohibetur aut præcise tempore coercetur illius sive libertas, sive potestas, ex justa, necessaria, aut probabili causa. Unde est, quod jus postliminij, sine ulla præfinitione temporis, saltem maneat capto ab hostibus, quædiu revertendi ad suos animus manet, l. postliminij in fine de capt. & postlim. revers. Qui animus proclivius præsumitur in necessaria seu coacta absentia, & impedita revertendi potestate, qualem diximus & demonstravimus observari in hoc M. Guilielmi ab oppido Lovaniensi discessu, & tardiore illius reverfione, ex causa patente, manifesta, & notoria: ut neque discedendo de causa discessus protestari, seu formalis protestatione sibi prospicere debuerit; neque non revertendo de perdurante impedimento aliquam protestationem facere. Nam quod de protestatione plerique adversus impedimenta requirunt, Dominie. in c. Ex transmissa de præscript. ex eleganti doctrina Felini non obtinet, quoties impedimentum est notorium, in d. c. Ex transmissa n. 6. & diligentia adversus illud sine effectu futura esset; ut est in discessu causato ob bellum vel reditu impedito ob non totum accessum, quamdiu bellum perdurare palam constat, ut satis sit, quocumque modo, & quidem aliter, quam per formalem protestationem constare de perdurante impedimento, & ex eo de evidente præsumptione non depositi, sed perdurantis animi revertendi: quod satis est ad commodum matriculæ retinendum, & dematriculationis periculum ex solo temporis cursu evitandum. Ita ut utilis quidem & ad majorem cautelam possit esse usus protestationis; sed tamen minimè necessarius, relin. in c. Ex transmissa nu. 7. Præpos. in c. fin. in gloss. 1. sub fin. vers. quando autem impedimentum de appellat. & sic in proposito sufficiat constare, quod perdurante impedimento ex casu fortuito, hoc est in proposito militari præsidio ex adversitate horum temporum præfaro M. Guilielmo justum fuerit impedimentum revertendi ad studia; & quod medio tem-

Conf. Wamel. Tom. II.

pore hujus suæ absentia, vitæ suæ genus non mutaverit, nec aliquam significationem fecerit studia seu Lovanium deserendi, nec pro vagabundo reputari potuerit, Baldus & alij in Auth. Habita C. Ne filius propriæ, Bart. in d. §. tempus. Sic quod nobis videatur hac ex parte nihil validè obijci posse M. Guilielmo ex longiore hac involuntaria sic causata absentia, vel ex defectu cujuscumque protestationis.

De Magistris.

SVMMA RIVM.

Literæ testimoniales studij.

CONSILIVM DLXIX.

Est repetitum supra conf. cxxv. ideoque hic omittimus.

De Magistris.

SVMMA RIVM.

Salarij ex labore docendi petitio.

1. 3. 6. Salario consueto præsumitur quæ ad officium assumptus, nisi aliud convenisse appareat.
2. Philosophus proprium est gratis facere.
4. Præceptorum salarij dandum pro modo eruditionis & facundia.
5. Geminata confessio fortissima.

CONSILIVM DLXX

V N I C V S est articulus, à quo dependet decisio utriusque causæ tam conventionalis, quam reconventionalis inter Dominum & Magistrum Ioannem Heems ab Armenteria Medicinæ Doctorum, Pædagogij Liliij Regentem; ac Magistrum Ioannem Six: nam etsi de multis utrumque sit disputatum, de paucis tamen est judicandum. Is autem est, an præfaro M. Ioanni pro honorario suo & labore docendi, quem in Pædagogio pro aliquo tempore sustinuit, solvi debeat pro more aliorum Pædagogorum; an vero secundum conventionem inter eum & dictum Regentem initam? In quâ quæstione non admodum laborandum videtur: nam quævis qui ad officium vel munus aliquod assumitur, intelligatur assumi & ipse suscipere, sub solito & consueto salario, Baldus in l. Excepto & in l. Licet in fine C. Locati, Iason in l. Vt liberis n. 10. C. de collat. Alex. consil. 206. Viso themate vol. 2. & secundum obtinentem consuetudinem, Bartol. in l. Magistratus ad municip. quasi tantum efficiat consuetudo, quantum expressum pactum, Gloss. ad l. Domini prædiorum C. de agricol. & cens. lib. 11. consueti tamen & soliti salarij aut consuetudinis nulla habetur ratio, quando in admissione aut susceptione de salarij modo & quantitate expressim conventum est. Ex conventionem enim contractus legem accipiunt, l. 1. §. si conveniat depositi, & conventio consuetudine potior est: quia pactum consuetudini derogat, & expressum facit cessare tacitum, l. 1. §. 1. si de vulg. & pupill. cum in certis nullus sit locus conjecturis, l. Continuum §. cum ita in fine de verb. obligat. Quod in alijs contractibus quoque observatur, ut mos regionis in quoquo genere contractus observari solitus tunc inspicitur, quando nulla lex vel conditio contractui contraria partiū consensu dicta est, d. l. Licet & ibi Bald. & Salicetus C. Locati nicol. Everar. Præses in loco ab usitato, sub fin.

Cum ergo per extracta ex libris rationum dicti Regentis descripta, & in hac causa exhibita, evidenter constet, quod certis conditionibus & conventionibus ad docendum assumptus fuerit præ-

FFF

fatus

fatus Magister Ioannes, quodque secundum eas conventiones aliquoties cum prefato Regente rationes subdixerit & subfignaverit, imò dictis conventionibus subscripserit, & huiusmodi manus propriæ subnotationem & subscriptionem recognoverit & confessus fuerit, nugatorium prorsus videtur aliò, vel ad observationem alterius Pædagogij respicere; * cùm etiam eo pacto conveniri potuerit, ut pro præmio nihil haberet; quod Philosophis proprium est, l. 1. §. an & philosophi De varijs & extraord. cognit. multo ergo magis ut minus acciperet. † Quod in præfenti casu tantò vehementius dici potest, quòd eadem conventio sit composita & accommodata ad statuta & scriptas consuetudines huius Pædagogij; & ut non sit accommodata, tamen conventioni standum est, cuius prima & præcipua causa est ubique, l. 1. §. si cui tantum est honorarium De varijs & extraord. cognit. d. §. si convenias, quia neque bonis moribus repugnat, neque legibus contraria est.

4. Ita ut ad exceptiones in reconventionem allegatas nihil sit respiciendum, etiam ex eo, quòd plerique deponant, conveniri posse, ut vel pluris vel minoris; levioribus vel gravioribus conditionibus præceptores in quocumque Pædagogio assumantur pro modo laboris, facundia, & eruditione præceptoris, d. l. 1. §. in honorarijs. Sed nec illud curandum est, quòd Magister Ioannes dicat se inductum & errore lapsum in subscribendo; nam inductionis huiusmodi nulla argumenta allata sunt, & exactæ scientiæ argumentum adferunt aliquoties reiterata rationes & subscriptiones.

5. * Ut enim ex geminata confessione certa scientia præsumitur: ita quoque ex geminata subscriptione, quæ confessionis & comprobationis vim & potestatem habet, Ioan. Andrea & alij in c. Porrecta de confirmat. utili vel inutili. Neque enim verisimile est in reiterato actò errorem cadere, l. 1. §. sed etsi servi. D. Quod iussu, l. Fideiusor §. pater ne pigriorib. potissimum hic ubi error in eo constituitur, quòd pro errore accipi non potest; hoc est in amplioris mercedis petitione, quæ speciali & expressa requantatione inclusa est, Glossa in c. Ex literis De transact. * Neque postremum movet, quod duos testes deponunt, Regentem addidisse plenum victum in mensa Magistrorum: nam præterquam quòd fidem non mereantur, cùm in propria causa deponant, & exitus huius litis ad eos quoque pertineat tamquam dicti Pædagogij præceptores, l. Omnibus C. de testib. l. 1. §. in propria Quando appell. sit, ac præterea singulares sint de diversis temporibus deponentes: non potest eorum depositio huic causæ applicari; quia non deponunt M. Ioanni aliquid esse additum; cui etiam ad percipiendum ex huiusmodi additione levi verbo & obiter (ut videtur) facta emolumentum, obstat specialis & expressa conventio; quæ semper generalitati & incertitudini derogat: præsertim quod non in mensa Magistrorum, seu in magnâ victum habuerit. Atque ita breviter (quia maiore molimine & deductione opus non est) putamus partes Magnifici Domini Rectoris esse, ut Magistrum Ioannem in conventionem condemnaret; & in reconventionem D. Regentem absolvat: condemnato eodem Magistro Ioanne in expensas utriusque causæ.

De Magistris.

SUMMARIUM.

Seminarium ecclesiasticum

1. Theologali præbenda in Metropolitana ecclesiâ.
2. Specialis dispositio remouet generalem.
3. Consilium nemo inuitus dat, nemo sequi cogitur.
4. Tutor vel curator non tenetur pupillū vel minorem docere.

CONSILIUM DLXXI.

IN Bulla erectionis Episcopatus Biscoducensis novem Canonicatus & præbendæ affecti sunt graduati in sacra Theologia, aut Iure Canonico; partim nobilibus, partim promiscuè quibuscumque, cum ascripto onere, his verbis, Ac omnes & singuli ratione suarum huiusmodi præbendarum consilium & operam in negotio Ecclesiæ & religionis cæterisque difficultatibus pro tempore emergentibus quoties ab Episcopo prædicto requisiti fuerint tam coniunctim quam divisim præstare teneantur. Quaritur inde, an hi graduati teneantur assistere Reverendissimo Episcopo in exercitio Seminarij in dicto Episcopatu erecti non tantum quoad illius erectionem, quæ momentanea est, sed etiam ad illius continuationem hoc est docendo & instituendo adolescentes in eodem Seminario collocatos seu collocandos? Primo namque aspectu id videri posset, propter requisitam gradus seu promotionis qualitatem; ut qui ad eam perueperunt alios quoque suâ eruditione erudiant, & talentum, quod acceperunt, non recondant, sed alijs præluendo in aperto & conspicuo ponant. * Unde etiam est, quod ex veteris juris constitutione, c. penult. & ult. De Magistris in singulis Metropolitanis Ecclesijs debeat esse Theologica præbenda, quam qui habet sacerdotes & alios in sacra pagina docere debet.

Cæterum dependet hæc res ex definitione sacri Concilij Tridentini, quo huiusmodi Seminarij erectio, continuatio, & exercitium specialiter præscribitur, mandatur, & præcipitur, cap. 18. sess. 23. de reform. in quo ad curam Episcopi sic hæc res reitricitur, ut ipse id faciat cum consilio duorum Canonicorum seniorum & graviorum, quos ipse elegerit. Sic quòd hi graduati Canonici non teneri videantur ad assistendum consilio eidem Reverendissimo Episcopo in hoc negotio Seminarij; specialis enim dicti decreti provisio remouet considerationem generalis dispositionis, quæ in Bulla erectionis præscribitur, l. Vult De verb. signif. l. ult. C. De pact. conven. * Quamvis tamen requisiti pro consilio, etiam in hoc articulo non satis probè id reculare possent, quatenus pro cuiusque professione, consilij usus esse potest; sed non egreditur hæc res fines consilij. Aliud namque est consilium, aliud consilij executio; qui consiliū inde caret, de consilio non tenetur, l. Cor. eg. in; neque is, cui consilium exhibetur, tamquam sequi tenetur, l. 2. §. tu autem in fine mandati, l. Quidam decedens §. 1. de administr. tutor. at qui consulere & facere tenetur ut contingit in tutoribus, curatoribus alijsque alienarum rerum seu personarum administratoribus, & consilij & executionis est obligatio. Deinde id quoque in prædicto decreto cavetur, ut præceptores assumantur, qui hanc Seminarij iuventutē doceant, quod evidens est argumentum, hos graduatos Canonicos ad docendum non teneri, sed tantum eos quorum Canonicatus & præbendæ docendi munus